

Eenrum 4

Tussen 1924 en 1935 is er heel wat veranderd, vooral op het gebied van vervoer. Er moest meer gebeuren in minder tijd. Ook de boerenwagens ondergingen een verandering. Er moesten b.v. vaak stropakken op de wagens worden vervoerd. En wat pakje nu op een boerenwagen wat stropakken betreft. Het werd de tijd van de "platte bakken". De wagens gingen naar de stelmaker (koeper), het bovenste gedeelte ging eraf en er werd een platte bak op gebouwd. Eerder zat de bak tussen de wielen, nu stak de bak er overheen. Op de bak werd rondom een balkje bevestigd tegen afglijden en moet je nu eens kijken, wat een vooruitgang. De wagen ging naar de smid voor het nodige ijzerwerk. Er was werk aan de winkel. En de boeren hadden er baat bij. Er kon meer gebeuren en dat moest want de machines deden steeds meer hun intree, vooral in het verwerken van het graan. De dorsmachine ging zijn werk doen. Na deze periode werd het werk voor de koeper toch steeds minder. Hij kon wel terugkijken op zijn mooie ambacht want dat was het. Het woord koeper kwam van de "koop". En dat was een kuip. En de kuip was een houten, ovale bak, tobbe, waarin water werd gestort voor vele doeleinden, b.v. de was. Ook wanneer kinderen moesten worden "verschoond" kregen ze daarin een goede beurt. Dan was het een badkuip. Ee'm ien tob en den op ber. Om zo'n kuip te maken was wel een goede vakman nodig. Per slot was de kuip helemaal gemaakt van hout. De bodem was natuurlijk vlak, de einden van de planken staken in een groef die gemaakt was in het hout van de opstaande zijden. Maar die opstaande zijden, dat was juist de cloe. Die planken (duigen net als van een vat) moesten op de zijden allemaal worden afgeschuind en wel zo dat als tegen elkaar werd geplaatst de kuip een ovale vorm kreeg. En hieruit bleek het vakmanwerk van de koeper. En een goede koeper kon zo'n kuip maken in 1 dag. Van planken tot kuip, ja, je was een koeper of je was het niet. Als de kuip klaar was werd ie gevuld met water voor het dichttrekken van de naden. En klaar was kees. Je ziet, een koeper kon echt meer dan een hiltje op een schopsteel zetten. Dit verhaal moest me toch even van het hart want het was machtig interessant om dit als kind mee te maken en het mag volgens mij niet worden vergeten.

En nu gaan we verder het dorp verkennen. Tegenover "Piet Scheer" woonde veldwachter Vos. Dat was een echte veldwachter, een imponerende man, een vervaarlijke snor en een sabel aan zijn fiets. Vanuit een groot raam, dat er nog is, en daar zat hij vaak, had hij geheel zicht op de Heereweg kon zien wat er binnenkwam, er uitging en wat er gebeurde op het belangrijke kruispunt waar hij aan woonde. Hij was "Gemeenteveldwachter" er was ook geen andere, dus Pieterburen, Westernieland en Broek behoorden ook tot zijn domein, enfin hij had een fiets, dus kon hij overal komen. En zijn baas was burgemeester Wiersum en dat was heus geen slechte baas. Misschien komen we Vos nog wel weer tegen.

We gaan verder en kijken bij de burens van v.d. Scheer. En dat was Wieling, Gebr. Wieling. Dit waren natuurlijk de zonen van "Olie Wieling" en die woonde vlakbij aan de Kerkbuurt. 1^e huis links. Zijn huis was voorzien van een rood bord, links van de voordeur en op dat bord stond met grote letters "Nieuwsblad van het Noorden". Hij zorgde voor de krant, 's Middags om een uur of halfvijf ging hij naar het station en wanneer de trein tot stilstand was gekomen kon hij zijn pakket kranten in ontvangst nemen. Die borg hij in een grote leren zwarte tas. Er waren mensen die daar de krant kwamen

weghalen en dat waren meestal dezelfde maar sommigen kwamen af en toe. Dat wist hij precies te onthouden, je hoefde niet te rekenen dat je dan ook nog eentje thuisbezorgd kreeg. Het was een vlug en secuur mannetje. Of hij ook verder bij transport was betrokken weet ik niet, maar zijn zoons wel. Die hadden een echt transportbedrijf waarover een volgende keer wel wat is te vertellen.